

...

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kpkf.V.40.104/2021/2.

A tanács tagjai: dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró

dr. Szomszéd Éva bíró

Az I. rendű felperes: Felperes1

(Cím2)

Az I. rendű felperes képviselője: Ügyvédi iroda1

(Cím5, eljár: dr. Stubenvoll Zsolt ügyvéd)

A II. rendű felperes: Felperes2

(Cím3.)

A II. rendű felperes képviselője: Ügyvédi iroda2

(Cím6, eljár: dr. Kalló János Márk ügyvéd)

Az alperes: Oktatási Hivatal

(Cím1)

Az alperes képviselője: dr. Hajdú József kamarai jogtanácsos

A per tárgya: köznevelési intézmény fenntartója ellen indult törvényességi ellenőrzés kiterjesztése, valamint az elsőfokú törlő határozat helybenhagyása tárgyában hozott - HJPO/203-18/2019. számú - közigazgatási határozat jogszerűségének vizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: az I. rendű felperes 20. sorszám alatt, valamint a II. rendű felperes 21. sorszám alatt

A fellebbezéssel támadott határozat: a Fővárosi Törvényszék 2021. március 18. napján hozott 109.K.707.174/2020/19. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget az I. rendű felperes vonatkozásában 22.860 (Huszonkétezer-nyolcszázhatvan) forintban, a II. rendű felperes vonatkozásában 12.700 (Tizenkétezer-hétszáz) forintban, az alperes vonatkozásában 20.000 (Húszezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A Alapítvány1 (a továbbiakban: Alapítvány) mint a Iskola1 (a továbbiakban: köznevelési intézmény) fenntartója 2016. május 13. napján, kuratóriumi ülésen a köznevelési intézmény fenntartói jogának átadásáról (fenntartóváltás) döntött, ezáltal az 5/2016. és a 6/2016. számú fenntartói határozatok alapján benyújtott változásbejegyzési kérelemre közigazgatási eljárás indult. A változásbejegyzési kérelem mellékletei között az Kft.1 (a továbbiakban: Kft.1) 5/2016. számú, tartalmában a társaság taggyűlési határozatáról szóló iratát is benyújtották, amelyben - utalva az Alapítvány 5/2016. számú határozatában foglaltakra - rögzítették, hogy az Kft.1 2016. július 1. napjától átveszi a köznevelési intézmény fenntartói jogait. Az Kft.1 a fenntartóváltással összefüggésben 2016. május 17. napján működési engedély kiadása iránti kérelmet nyújtott be. Több megismételt eljárást követően a HJO/94-21/2016. számú másodfokú közigazgatási határozattal az Kft.1-nek, mint új fenntartónak a működési engedélyt megadták, a köznevelési intézmény nyilvántartásba vett adatait és működési engedélyét módosították.

[2] A HJO/94-21/2016. számú másodfokú határozatot az I. rendű felperes által indított közigazgatási perben [akit a perben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 327. § (1) bekezdése alapján a perindítási jog megilletett] a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2017. július 3. napján kelt és jogerős 12.K.30.685/2017/28. számú ítélettel hatályon kívül helyezte. Az adatváltozásokkal összefüggésben létező fenntartói döntés hiányában új eljárást nem rendelt el, mivel a kérelem alapját képező 5/2016. és 6/2016. számú kuratóriumi határozatokat a Fővárosi Törvényszék a - Fővárosi Főügyészség keresete alapján folyt eljárásban 2017. március 29. napján hozott - 27.P.20.938/2017/6. számú ítélettel hatályon kívül helyezte.

[3] Az Kft.1 felülvizsgálati kérelemére eljárva a Kúria a 2019. március 19. napján meghozott Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletével Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.685/2017/28. számú ítéletét hatályában fenntartotta. Utalt arra, hogy a Fővárosi Törvényszék 27.P.20.938/2017/6. számú ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 4.Pf.20.614/2017/5. számú végzésével hatályon kívül helyezte, mert az Alapítvány perbeli képviselete tisztázatlan.

[4] A köznevelési intézmény változás bejegyzése és működési engedély módosítása tárgyában indult közigazgatási pernek a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.685/2017/28. számú 2017. július 3. napján kelt és jogerős ítéletével történt lezárását követően, de még a Kúria felülvizsgálati ítéletének meghozatala előtt Budapest Főváros Kormányhivatala V. Kerületi Hivatala (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) 2017. szeptember 15. napján hivatalból törvényességi ellenőrzést indított az Alapítvány, mint a köznevelési intézmény fenntartója ellen, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 34. § (2) bekezdése alapján. A törvényességi ellenőrzés során feltárt jogsértésekre tekintettel az elsőfokú hatóság a 2017. november 9. napján kelt BP-05/109/00774-12/2017. számú határozatával az Alapítvány, mint a köznevelési intézmény fenntartója vonatkozásában, az Nkt. 21. § (8) bekezdés e) és g) pontja alapján, a határozat jogerőre emelkedésével kezdődő hatállyal a köznevelési intézmény működési engedélyét visszavonta, egyidejűleg a köznevelési intézményt törölte a magán- és egyházi fenntartású köznevelési intézmények nyilvántartásából, továbbá rendelkezett a köznevelési intézménnyel jogviszonyban álló tanulók felvételét kötelezően biztosító intézmények kijelöléséről. Az alperes - fellebbezésre eljárva - a HJO/724-2/2017. számú végzéssel megsemmisítette a BP-05/109/00774-12/2017. számú elsőfokú közigazgatási határozatot, új eljárásra kötelezés mellett.

[5] Ezt követően az elsőfokú hatóság ismét felterjesztette az ügyiratot másodfokra, ezúttal az Alapítvány képviseletében Személy1 kuratóriumi elnök által benyújtott fellebbezéssel. A másodfokú eljárás során az alperes a HJO/724-5/2017. számú végzéssel megtagadta a II. rendű felperes ügyféli jogállását, tekintve, hogy nem járhat el az Alapítvány kuratóriumi elnökeként. Az alperes a 2018. március 2. napján kelt HJO/724-10/2017. számú végzésével a törvényességi ellenőrzés során hozott BP-05/109/00774-12/2017. számú elsőfokú határozatot megsemmisítette. Végzésének indokolásában kitért arra, hogy a köznevelési intézmény fenntartóváltásával kapcsolatos hatósági nyilvántartásba vételi és működési engedélyeztetési közigazgatási jogvita tárgyában a Kúria a 2018. február 1. napján kelt Kfv.III.37.127/2018/3. számú végzésével a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.685/2017/28. számú - a HJO/94-21/2016. számú határozatban kiadott működési engedélyt megsemmisítő - ítéletének végrehajtását felfüggesztette, ezért a Kúria ítéletének meghozataláig az Kft.1 a köznevelési intézmény fenntartója és a HJO/94-21/2016.

számú közigazgatási hatósági határozat alapján a köznevelési intézmény működési engedéllyel rendelkezik, az Alapítvány fenntartóként jelenleg nem vizsgálható.

[6] Az oktatásért felelős miniszter, mint az alperes felügyeleti szerve a 2018. március 23. napján kelt 12705-4/2018/KOZNEVIG iktatószámú végzésével - felügyeleti jogkörében eljárva - az alperes HJO/724-10/2017. számú végzését megsemmisítette. Döntésében rögzítette, hogy a Kúria Kfv.III.37.127/2018/3. számú - végrehajtást felfüggesztő - végzése nem érdemi döntés, csupán a jogerős 12.K.3685/2017/28. számú ítélet végrehajtását függeszti fel a felülvizsgálati eljárás befejezéséig.

[7] A köznevelési intézmény tovább folytatta a működését és továbbra is aktív státuszúként szerepelt a Köznevelési Információs Rendszerben (a továbbiakban: KIR).

[8] Az elsőfokú hatóság a miniszter felügyeleti eljárásban meghozott 2018. március 23. napján kelt 12705-4/2018/KOZNEVIG iktatószámú végzésének kézhezvételét követően továbbra is véglegesnek tekintette a BP-05/109/00774-12/2017. számú elsőfokú határozatot és az általa vezetett nyilvántartásból 2019. március 29-ei hatállyal törölte a köznevelési intézményt. Az alperes ugyanezen dátummal maga is átvezette a törlést az általa működtetett KIR-ben, figyelemmel az elsőfokú hatóság által 2019. június 6. napján elektronikus úton küldött BP/1009/03997-2/2019. számú átiratra, amelyben az elsőfokú hatóság értesítette az alperest a köznevelési intézmény nyilvántartásból való, 2018. március 29-ei hatályú törléséről, mivel a 12705-4/2018/KOZNEVIG számú felügyeleti döntés folytán az elsőfokú törlő határozat jogerőre emelkedett. E tájékoztatás alapján az alperes megkereste a köznevelési intézményt a jogviszonyok lezárása céljából, aki ennek nem tett eleget, a megkeresésre nem zárta le a jogviszonyokat, így azt hivatalból végezték el. A KIR-ben 2019. június 26. napján átvezették a törlést.

[9] Az Alapítvány, valamint a köznevelési intézmény a KIR-ből való törlés okán közigazgatási pert indított az alperes ellen. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.K.32.970/2019/25. számú elsőfokú, illetve a Fővárosi Törvényszék 11.Kpkf.670.513/2. számú jogerős végzései kimondták, hogy az elsőfokú törlő határozat nem emelkedett jogerőre, továbbá, hogy az alperesnek a törvényességi ellenőrzést másodfokon szükséges folytatnia.

[10] Az Alapítvány kuratóriumi elnökének fellebbezési kérelme alapján az alperes a 2020. augusztus 7. napján kelt HJPO/203-17/2019. számú végzésével - egyszerűsített döntés keretében, az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőzve - a BP-05/109/00774/2017. számon indult és a másodfokon HJO/724/2017. számon folyamatban volt törvényességi ellenőrzési eljárást az Alapítvánnyal szemben megszüntette, mivel megállapította, hogy az Alapítvány 2016 óta nem fenntartója a köznevelési intézménynek.

[11] Az alperes ezzel egyidejűleg, a 2020. augusztus 7. napján hozott HJPO/203-18/2019. számú határozata I. részében a fenntartóval szemben indult törvényességi ellenőrzést az Kft.1-re, mint fenntartóra kiterjesztette, továbbá megállapította, hogy a köznevelési intézménnyel kapcsolatos működési engedélyét a Kúria jogerős ítéletével hatályon kívül helyezte, erre figyelemmel a HJPO/203-18/2019. számú határozat II. részében rendelkezett a BP-05/109/00774-12/2017. számú elsőfokú törlő határozat helybenhagyásáról is akként, hogy a

Kúria 2019. március 19. napján meghozott Kfv.IV.37.127/2018/19. számú, valamint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.685/2017/28. számú - az Kft.1 működési engedélyét hatályon kívül helyező - ítélete alapján a köznevelési intézményt törölte a kormányhivatali nyilvántartásból, a törlés hatályát, az elsőfokú közigazgatási határozattól eltérően, 2019. július 1. napjában állapította meg. A határozatban rögzítette továbbá, hogy a köznevelési intézmény már nem rendelkezik működési engedéllyel, így azt törvényességi ellenőrzés keretében visszavonni nem lehet, ennek következményeként a köznevelési intézmény nyilvántartásból való törléséről rendelkezett. A törvényességi ellenőrzési eljárásban hozott HJPO/203-18/2019. számú határozat jogszabályi alapjaként hivatkozott többek között az Nkt. 21. § (1) és (2) bekezdésére is.

A keresetlevelek és a védírat

[12] Az I. rendű és a II. rendű felperes - mint az Alapítvány alapítója és a kuratórium megválasztott elnöke - külön-külön keresetlevelet nyújtott be a HJPO/203-18/2019. számú alperesi határozat jogszerűségének vizsgálatára. Nyilatkozatuk szerint az alperes 2020. augusztus 7. napján kelt HJPO/203-18/2019. számú határozatáról 2020. szeptember 16. napján az oktas.hu oldalon levő közhiteles nyilvántartásba történő betekintés során szereztek tudomást, erre figyelemmel a keresetlevelet határidőben előterjesztettként kérték elfogadni. A keresetlevelet ügyféli jogállású személyként kívánták benyújtani. A II. rendű felperes keresetlevelét a Debreceni Törvényszék a 12.K.702.798/2020/6. számú áttételt elrendelő végzéssel tette át a Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: elsőfokú bíróság), amely a 11.K.707.174/2020/14. számú végzéssel az ügyeket egyesítette.

[13] Az I. rendű és II. rendű felperesek a keresetükben kérték az alperesi határozat I. és II. rendelkező része, valamint az I. rész indokolása megsemmisítését, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését, harmadlagosan megváltoztatását, a törvényességi ellenőrzés kiterjesztésével összefüggésben pedig az Kft.1 fenntartóként történt bejegyzésének törlését, egyúttal annak megállapítását, hogy a köznevelési intézmény a BP-05/109/00445-2/2019. számú határozat szerint 2018. március 29-ei határnappal törlésre került. Negyedlegesen az alperesi határozat megsemmisítését, illetve hatályon kívül helyezését kérték, szükség esetén új eljárása kötelezéssel. Kérték továbbá az alperes kötelezését a perköltségük viselésére. Az érvényesíteni kívánt jog és a kereseti kérelmet megalapozó tények körében semmiségre hivatkoztak a támadott határozat I. rendelkezése és annak indokolása tekintetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (a továbbiakban: Ket.) 121. § (1) bekezdés f) pontjára figyelemmel alkalmazandó Ket. 109. § (3) és (4) bekezdése alapján, míg II. rendelkezése vonatkozásában a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú - a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.685/2017/28. számú ítéletét helybenhagyó - ítélete, valamint a Ket. 121. § (1) bekezdés f) pontjára figyelemmel alkalmazandó Ket. 109. § (3) és (4) bekezdése alapján. Kereseti kérelmük indokaként az alperes eljárásának és határozatainak jogszabálysértő és iratellenes voltára, egyúttal az ügyben hozott bírósági döntések (így többek között a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.685/2017/28. számú, valamint a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítélete) semmibe vételére hivatkoztak. Kifogásolták a törvényességi ellenőrzés Kft.1-re történt kiterjesztését, a fenntartóváltás pontos időpontja megjelölésének hiányát, a köznevelés intézmény törlési időpontjának 2018. március 29. napjáról 2019. július 1. napjára történt módosítását, az alperesi határozat részükre való

kézbítésének hiányát, holott - állításuk szerint - mindketten ügyféli jogállással rendelkeztek, emellett hangsúlyozták, hogy a Kúria már állást foglalt a köznevelési intézmény státuszkérdései és működésének szabályossága tekintetében a jogi érdek fennállásáról. Előadták továbbá, hogy az I. rendű felperes a törvényességi eljárás teljes iratanyagát megismerhette, a II. rendű felperes tekintetében az ügyféli jogállást megtagadó HJO/724-5/2017. számú határozatot pedig a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság hatályon kívül helyezte (6.K.31.501/2018/15. számú ítélet). Az alperesi határozatot az indokolási kötelezettség nem megfelelő teljesítése miatt is súlyosan jogszabálysértőnek tartották.

[14] Az I. rendű és a II. rendű felperesek a keresetlevelükben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 50. § (1) bekezdése, valamint (2) bekezdés a) pontja alapján azonnali jogvédelemként a halasztó hatály, illetve ideiglenes intézkedés biztosítását kérték, mivel - álláspontjuk szerint - az alperes az oktatási nyilvántartásban a határozata szerint fenntartónak tekintett Kft.1-t olyan jogosítványokkal ruházta fel, amelyekkel az soha nem rendelkezett, de amelyek alapján a már megszűnt iskola tekintetében állami vagyonba tartozó normatíva igényléssel élhet. A Kp. 50. § (1) bekezdésében is hivatkozott közvetlenül fenyegető hátrányt a halasztó hatály elrendelésével elkerülhetőnek tartották azért, hogy az Alapítvány fenntartóként az eljárásba visszakerül. Azonnali jogvédelem keretében kérték az Kft.1 fenntartói minőségére vonatkozó bejegyzés törlését.

[15] Az alperes a védiratában kérte elsődlegesen a felperesek keresetlevelének visszautasítását, a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján, az aktív perbeli legitimáció hiánya okán. Érvelése szerint az Alapítvány bírósági nyilvántartásba bejegyzett törvényes képviselője Személy1 kuratóriumi elnök, egy adott civil szervezetnek nem lehet több képviselője. Álláspontja szerint a felperesek a másodfokú határozattal szemben nem élhetnek keresetrel, mivel az ellenőrzés alá vont Kft.1-vel semmiféle kapcsolatuk nincs. Hangsúlyozta, hogy a törvényességi ellenőrzés nem általános hatósági eljárás, az ellenőrzésre a Ket. VI. fejezete volt alkalmazandó. Rámutatott arra, hogy amennyiben az Alapítványnak 2016. augusztus 31. napját követően lett volna működési engedélye, úgy 2019-ben is működtethette volna a köznevelési intézményt. Kifejtette, hogy a másodfokú határozat az Kft.1-re, mint eljárás alá vont jogi személyre tartalmaz rendelkezéseket, a felpereseknek semmilyen jogi vagy egyéb érdeke nem fűződhet ahhoz, hogy a köznevelési intézmény milyen időponttal kerül törlésre és milyen fenntartó alatt. Utalt arra, hogy az Kft.1 a másodfokú határozat ellen keresettel nem élt. A keresetlevél visszautasítását a Kp. 48. § (1) bekezdés i) és l) pontja alapján is kérte, mivel a másodfokú határozatot a KIR-ben 2020. augusztus 7. napján nyilvánosan közzétette, így a keresetindítási határidő 2020. szeptember 6. napján lejárt, az ezt követően benyújtott keresetlevelek elkésztettek, illetve a jogi képviselővel eljáró felperesek a Fővárosi Törvényszéknek címezték a keresetlevelet, a Kp. 13. § (1) bekezdésére hivatkozva, amely a Kp. 2020. március 31. napjáig hatályos 13. § (1) bekezdésére, azaz a keresetlevél benyújtásakor már nem hatályos rendelkezésre utal, továbbá a felperesi jogi képviselő adatainak megjelölése is hiányos. Kérte az azonnali jogvédelem iránti kérelmek elutasítását, mivel a köznevelési intézmény de facto 2016. szeptember 1. napjától az Kft.1 fenntartása alatt működött, de jure pedig a Kúria Kfv.III.37.127/2018/3. számú végzése biztosította a működést egészen 2019-ig, így 2019 júniusáig bizonyítványokat állított ki, amelyek jogszerűségét tenné megkérdőjelezhetővé a 2019. július 1. előtti törlés. Hangsúlyozta, hogy a volt tanulók érdekeit nem előzheti meg senki más magán- vagy egyéb érdeke. Álláspontja szerint a felpereseknek sem közvetlen, sem közvetett érdeke nem fűződhet az állami normatívára való jogosultsághoz, az azonnali jogvédelmet pedig ezzel

összefüggésben kérték. Az Kft.1 működési engedélyét bíróság jogerősen hatályon kívül helyezte, az Alapítvány pedig lemondott a fenntartásról, így minden szempontból visszásnak tartaná, hogy a köznevelési intézmény ismét aktívként szerepeljen a KIR-ben, mint közhiteles nyilvántartásban.

[16] Az elsőfokú bíróság a felpereseket hiánypótlási felhívás keretében nyilatkoztatta a perindítási jogosultság tekintetében. Az I. rendű és a II. rendű felperesek a hiánypótlási felhívásnak eleget tettek. Az I. rendű felperes a 2020. november 16. napján kelt és 2020. november 17. napján benyújtott (6. sorszámú perirat), a II. rendű felperes a 2021. február 22. napján kelt és 2021. február 23. napján benyújtott (16. sorszámú perirat) írásbeli nyilatkozatában részletesen kifejtette azokat a körülményeket, amelyek alapján - álláspontjuk szerint - perindításra jogosultak. Utaltak többek között az ügyféli jogállásukra, valamint a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletében rögzítettek szerinti közvetlen jog, jogos érdek fennállására.

Az elsőfokú bíróság végzése

[17] Az elsőfokú bíróság a 2021. március 18. napján kelt 109.K.707.174/2020/19. számú végzésével a keresetleveleket a Kp. 17. § (1) bekezdés a) pontja, az Nkt. 34. § (2) és (3) bekezdése, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:29. § (1) bekezdése, 3:397. § (1) bekezdése, 3:399. § (1) bekezdése és a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján visszautasította. Végzésének indokolásában megállapította, hogy az alperes eljárásában a törvényességi ellenőrzés kiterjesztése tárgyában ügyféli jogállással kizárólag az Kft.1 rendelkezett, másrészt kiemelte, hogy az I. és a II. rendű felpereseknek sem az Alapítvány alapítójaként, sem a kuratórium tagjaként nincs olyan közvetlen joguk vagy jogos érdekük, amely saját perindítási jogukat a törvényességi ellenőrzés Kft.1-re való kiterjesztésére nézve alátámasztaná. A közigazgatási határozat II. része tekintetében rögzítette, hogy a nyilvántartásból törlő rendelkezés is csak a határozat által fenntartónak tekintett Kft.1-t érinti közvetlenül, hiszen az Alapítvánnyal szembeni törvényességi ellenőrzés megszüntetése folytán - amelyet maga az Alapítvány kért és amellyel szemben nem éltek jogorvoslattal - nem tekinthető úgy, hogy az intézmény státuszkérdésének megváltoztatása összefüggene az alapítványi cél érvényesülésével, ezáltal a felperesek perbeli legitimációját megalapozná.

A fellebbezések és az észrevétel

[18] Az elsőfokú bíróság 19. sorszámú végzésével szemben az I. rendű felperes 2021. április 6. napján, a II. rendű felperes 2021. április 12. napján terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérték elsődlegesen a végzés megváltoztatását, a visszautasító rendelkezés mellőzését, továbbá az elsőfokú bíróság eljárás lefolytatására utasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását. Kérték továbbá az alperes kötelezését a fellebbezési eljárás költségének viselésére. Az I. rendű felperes költségjegyzéken 22.860 forint másodfokú perköltséget, a II. rendű felperes 12.700

forint másodfokú perköltséget számított fel. Az elsőfokú bíróság végzése tekintetében eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértésre is hivatkoztak, utalva a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (1) és (3) bekezdésben foglalt rendelkezésre. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűtlenül minősítette, így a bizonyítás eredménye is okszerűtlen, a tényállást is részben tévesen állapította meg, továbbá a megállapított tényekből téves jogi következtetéseket vont le, a tényeket tévesen minősítette, valamint jogkérdésben jogosulatlanul eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától. Előadták, hogy az elsőfokú bíróság a végzésében tévesen állapította meg, hogy a törvényességi ellenőrzés vonatkozásában ügyféli jogállással kizárólag az Kft.1 rendelkezett. Hangsúlyozták, hogy a törvényességi eljárásban mindketten ügyféli jogállással rendelkeztek. Az I. rendű felperes utalt az Oktatási Hivatal előtti iratbetekintési jegyzőkönyvre (keresetlevél F/14. számú melléklete), amelyben a jelen törvényességi eljárás (amely korábban HJO/724/2017. ügyszám alatt folyt) teljes iratanyagát megismerhette. A II. rendű felperes vonatkozásában előadták, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 6.K.31.501/2018/15. számú ítéletében az alperes HJO/724-5/2017. szám alatt meghozott ügyféli jogállást megtagadó határozatát hatályon kívül helyezte és a II. rendű felperes ügyféli jogállását elismerte. Kiemelték, hogy az alperest a Ket. 109. § (4) bekezdése alapján a fenti ítélet rendelkező része és indokolása is köti, így személyükben legalább két ügyfél is volt az Kft.1-n kívül. Megjegyezték, hogy az Nkt. 34. § (2) és (3) bekezdés sem írja elő, hogy kik lehetnek ügyfelek a törvényességi ellenőrzési eljárásban. Tévesnek tartották azt a megállapítást is, hogy mivel a törvényességi ellenőrzés kiterjesztése az Kft.1-re tartalmazott rendelkezést, így közvetlenül annak jogát, jogos érdekét érintette. Álláspontjuk szerint e kiterjesztés, valamint az Kft.1 fenntartóként való minősítése is jogszabálysértő, továbbá az alperesi hatóság semmibe veszi a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.685/2017/28. számú ítéletét, valamint a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletét, holott ez utóbbiban - különösen annak [68]-[70] pontjában - a Kúria az ügyféli jogállásuk és keresetösségi joguk elismerése tekintetében releváns megállapítást tett. Ez alapján álláspontjuk szerint megállapítható, hogy a fenntartóváltás jogalapja hiányzik, az alperesi hatóság ennek ellenére adta át a fenntartói jogot az Kft.1 részére. Előadták, hogy a fenntartó nem lehet más, mint az Alapítvány, kifogásolták Személy1 által 2017 decemberében a fellebbezésben tett nyilatkozat elfogadását.

[19] Hangsúlyozták a magánfenntartású köznevelési intézmény fenntartóváltására vonatkozó jogszabályi háttérrel, valamint hivatkoztak a fenntartói jog átadása kapcsán korábban folyamatban volt polgári perre. Rámutattak, hogy az 5/2016. kuratóriumi határozat hatálytalanságának kimondása után arra jogszerűen senki nem hivatkozhatott, így a fenntartóváltás előfeltételét jelentő kuratóriumi határozat nem létezett. Álláspontjuk szerint a fenntartóváltás mindkét jogszabályi feltétele hiányzik, s a fenntartóváltás jogalapja már a fenntartóváltás iránti eljárás lefolytatásakor is hiányzott, ezáltal egy olyan nyilatkozat alapján szüntette meg a törvényességi ellenőrzési eljárást az alperes az Alapítvánnyal szemben, amelynek valóságtartalmát számos bírósági döntés cáfolja. Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság jogkérdésben a Kp. 107. § (8) bekezdésében foglalt megsértésével jogosulatlanul eltért a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletének [68]-[70] pontjában foglalt megállapításoktól, az eltérést semmivel nem indokolta, emiatt a Kp. 99. § (1) bekezdése alapján önmagában helye van az elsőfokú bírósági végzés megváltoztatásának, illetve hatályon kívül helyezésének. A köznevelési intézmény törlését és ezzel összefüggő valamennyi rendelkezést intézményi státuszkérdésnek tartották, így az a Kúria ítéletének hivatkozott rendelkezései szerint az I. rendű felperes jogát, jogos érdekét egyértelműen közvetlenül érinti. Kifogásolták a keresetlevélben előadott jogi évek elsőfokú bíróság általi figyelmen kívül hagyását is.

[20] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a Kp. 17. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés vizsgálatára a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján a keresetlevél visszautasítása körében sor kerülhet. Ugy vélték, hogy a jelen ügyben nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely külön megjelöli, hogy kik jogosultak a per megindítására, amelyet a kapcsolódó Kommentár is megerősít. Mindezek mellett az Nkt. 34. § (2) és (3) bekezdései sem írják elő, hogy kik lehetnek ügyfelek a törvényességi ellenőrzési eljárásban. Hangsúlyozták, hogy nem az Alapítvány képviselőjében, hanem ügyféli jogállásuk folytán terjesztették elő a keresetlevelet, mert jogukat, jogos érdeküket a támadott közigazgatási cselekmény közvetlenül érinti. Utaltak a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.685/2017/28. számú ítéletére, amelyben az Alapítvány működésében vállalt szerepük alapján a bíróság megállapította, hogy nyilvánvaló és közvetlen érdekük áll fenn azon döntés felülvizsgálatára, hogy a civil szervezet fenntartásában lévő köznevelési intézmény fenntartóváltása, ezzel összefüggő nyilvántartásba vett adatainak változása, működési engedélyének módosítása tárgyában a kérelmet miként bírálják el. Nézetük szerint erre tekintettel az elsőfokú végzés önmagában ellentétes a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletében rögzítettekkel, amelyben ügyféli jogállásuk és keresetőségi joguk elismerése tekintetében az ítélet [57], [68]-[70] pontja releváns megállapítást tartalmaz. A Kúria ítéletének [57] pontja körében előadták, hogy az konkrétan elismerte az I. rendű felperes, mint alapító közvetlen érintettségét az Alapítvány törvényes működése és a fenntartott köznevelési intézmény státuszkérdései tárgyában, ezáltal perbeli legitimációjuk, keresetőségi joguk fennáll, a Kúria ítélete alapján az iskola intézményi státuszkérdései tekintetében jogi érdekeltységük az alapítványi cél érvényesítésével összefüggésben fennáll.

[21] Hivatkoztak továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság a 17.K.32.970/2019/15. számú végzésében az I. rendű felperes alperesi érdekeltként való perbelépését, ugyanezen tárgyban folyó perben megengedte. A jogállamiság és a jogbiztonság sérelmét jelenti, ha ugyanazon bíróság ugyanazon tanácsa az ugyanazon tárgyban folyó perben egyszer megengedi a perbelépést, máskor pedig teljesen ellentétesen foglal állást ugyanazon érdekelt közvetlen jogos érdekelttségéről.

[22] A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjára utalva rámutattak arra, hogy a Kúria a Kfv.IV.37.127/2018/19. számú - a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett - ítélete [57] pontjában foglaltaktól jogkérdésben egyértelműen eltér az elsőfokú bíróság, amikor nem veszi figyelembe, hogy az I. rendű felperes közvetlen jogos érdekének érintettsége áll fenn az Alapítvány működésének szabályossága, valamint a fenntartott köznevelési intézmény státuszkérdései tekintetében, amely kérdésekkel összefüggésben az I. rendű felperes perbeli legitimációja, keresetőségi joga vitathatatlan. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a Kp. 107. § (8) bekezdésében foglaltak megsértésével jogosulatlanul tért el a Kúria közzétett határozatától és az eltérést nem indokolta. Ennek megfelelően a Kp. 99. § (1) bekezdése alapján önmagában emiatt helye van a végzés megváltoztatásának, illetve hatályon kívül helyezésének. Emellett kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes előadásait sem vizsgálta, indokolási kötelezettségének nem tett eleget, így a végzés sérti a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346. § (3)-(5) bekezdésében és 349. § (1) bekezdésében foglaltakat. A Kp. 17. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat - nézetük szerint, a Kommentárban írtakra is figyelemmel - érdemben kellett volna az elsőfokú bíróságnak elbírálnia, és ítélettel dönteni a keresetőségi jogról, azonban anyagi jogi kérdésben döntött a keresetlevelet visszautasító végzésben, amely sérti a Kp. 17. § (1) bekezdés a) pontjában, 88. § (1) bekezdés b) pontjában, a Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. 263. § (1)

bekezdésében, 265. § (1) bekezdésében, 279. § (1) bekezdésében, valamint a Kp. 84. § (2) bekezdés alapján alkalmazandó, a Pp. 346. § (3)-(5) bekezdésében és 349. § (1) bekezdésében foglaltakat is.

[23] Hivatkoztak arra, hogy a fellebbezett végzés ellentétes az alperes HJPO/203-17/2019. számú végzésével szembeni közigazgatási perben hozott Kpkf.VI.39.335/2021/2. számú kúriai végzéssel is, amelynek [24] és [25] pontját kifejezetten nevesítették, figyelemmel arra, hogy a működési engedély megszerzésének körülményei az alapján már ítélt dolognak minősül, s a felperesek keresetösségi jogát az Nkt. 34. § (2) és (3) bekezdése szerinti törvényességi ellenőrzési eljárásban önállóan szükséges vizsgálni.

[24] Álláspontjuk szerint a HJPO/203-18/2019. számú határozat intézményi státuszkérdésben foglalt állást, ugyanis az intézményi státusz megszűnése egyértelműen az. A HJPO/203-18/2019. számú határozat egyértelműen az Nkt. 21. §-a szerinti eljárás, valamint intézményi státuszkérdést is érint, így a kúriai határozatok alapján közvetlen érintettségük és keresetösségi joguk fennáll. Erre is figyelemmel az elsőfokú bíróság végzése sérti a Ket. 15. § (1) bekezdésében, 72. § (1) bekezdés e) pontjában, 109. § (4) bekezdésében, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 10. § (1) bekezdésében, 81. § (1) bekezdésében, az Nkt. 21-23. §-ában, 34. § (2) és (3) bekezdésében, 83-85. §-ában, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 157-159. §-ában, a Kp. 17. § (1) bekezdés a) pontjában, 48. § (1) bekezdés c) pontjában, 88. § (1) bekezdés b) pontjában, 97. § (4) bekezdésében, 107. § (8) bekezdésében, továbbá a Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. 263. § (1) bekezdésében, 265. § (1) bekezdésében, 279. § (1) bekezdésében, valamint a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. 346. § (3)-(5) bekezdésében és 349. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, valamint a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú - közzétett - ítéletének [57], [68]-[70] pontjában foglaltaktól jogkérdésben jogosulatlanul eltér.

[25] Kérték továbbá a Kp. 100. § (6) bekezdése alapján a keresetlevélben előterjesztett azonnali jogvédelem iránti kérelem elbírálását, a keresetlevél halasztó hatályának elrendelését a Kp. 50. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pontja alapján, a közvetlenül fenyegető hátrány elkerülése végett. Utaltak arra, hogy az Kft.1 Magyarország költségvetésének terhére a 9.K.706.718/2020. számú ügyben 158.655.028 forint, továbbá a 47.K.706.701/2020. számú ügyben 252.364.856 forint állami támogatás lehívása érdekében indított peres eljárást. Úgy vélték, hogy önmagában e tény megalapozza az azonnali jogvédelmet.

[26] Indítványozták továbbá hivatali visszaélés vagy más bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja fennállása vizsgálatát.

[27] Az alperes a fellebbezésekre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzésének a helybenhagyását kérte, a keresetlevelek visszautasítását alaposnak tartotta. Érvelése szerint a felperesek nem rendelkeznek perbeli legitimációval a jelen ügyben, sem annak eljárásjogi dimenziójában (perindítási jogosultság), sem anyagi jogi dimenziójában (keresetösségi jog). Utalt a Kúria Kpkf.VI.39.335/2021/2. számú végzésére, amely azonos jogkérdés mellett az elsőfokú bíróság keresetlevelet visszautasító végzését - az indokolás kiegészítésével - helybenhagyta. Rámutatott arra, hogy az I. rendű felperes, aki az Alapítvány alapítója és

kuratóriumi tagja, alapítóként elválik az Alapítványtól, kuratóriumi tagként pedig csak része az Alapítványnak, a II. rendű felperes pedig - aki bár 2016 tavasza óta az Alapítvány új kuratóriumi elnökeként definiálja önmagát, - az Alapítvány képviselőjére nem jogosult, mivel annak nyilvántartott kuratóriumi elnöke Személy1. A felperesek tehát nem jogosultak az Alapítvány képviselőjére, így perindítási jogosultságuk (aktív perbeli legitimációjuk) hiányzik. Álláspontja, hogy sem az I., sem a II. rendű felperes nem bizonyította, hogy jogát vagy jogos érdekét az alperesi határozat közvetlen módon sértené, vagy akár csak érintené, különösen, hogy egy törvényességi ellenőrzés során nem voltak eljárás alá vonva. Nem értelmezhető jogos érdekként az a felperesi igény, hogy egy köznevelési intézmény három évvel ezelőtti időponttal kerüljön törlésre. Önmagában az a körülmény, hogy egy közigazgatási hatósági eljárás, vagy törvényességi ellenőrzés során több ügyfél, vagy több ellenőrzés alá vont személy is érintett lehet, nem jelenti egyben azt, hogy ellenérdekű, ez kizárólag az adott tárgy szempontjából vizsgálható. A megelőző eljárás (ellenőrzés) során nem volt ügyfél sem az I. rendű, sem a II. rendű felperes. Álláspontja szerint a keresetlevél befogadása esetén a kereseti kérelem elutasításának lenne helye, keresetőségi jog hiánya miatt a Kp. 88. §-a alapján. Hivatkozott továbbá arra, hogy a védiratban foglaltak fenntartja, kérte, hogy a Kúria az észrevételeket a védirattal együtt értékelje.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] Az I. rendű és a II. rendű felperesek fellebbezése - az alábbiak szerint - alapos.

[29] A Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a felperesi fellebbezések és az alperesi észrevétel keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a per tárgyát képező alperesi határozat I. és II. része tekintetében is megvizsgálta, hogy áll-e fenn a felperesek tekintetében olyan közvetlen jog vagy jogos érdek, amely a perindítási jogukat megalapozza, ugyanakkor ennek során a felek nyilatkozatait csak részben vette figyelembe, ezáltal indokolási kötelezettségének is csak részben tett eleget, így a felperesek perindítás jogára nézve levont következtetése nem kellően megalapozott. A Kúria a fellebbezésekben foglaltakra figyelemmel a következőket emeli ki.

[30] Az elsőfokú bíróság a végzésében helytállóan idézte az Nkt. 34. § (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, amelyekből okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a törvényességi ellenőrzési eljárás a fenntartó jogát vagy jogos érdekét közvetlenül érinti, ekként az Ákr. 10. § (1) bekezdése alapján - mint a felügyeleti ellenőrzés alá vont és mint akire nézve a köznevelési feladatokat ellátó hatóság jogot, kötelezettséget állapíthat meg - ügyfélnek minősül, továbbá a Kp. 17. § a) pontja alapján perindítási joggal is rendelkezik. Ily módon okszerű az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a fenntartó Kft.1-nek, mint felügyeleti ellenőrzés alá vont jogi személynek vitathatatlanul van ezen eljárásban a közvetlen jog vagy jogos érdek érintettsége okán ügyfélképessége, valamint perindítási joga. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a felperesek ügyféli jogállását - a hiánypótlási felhívást követően tett felperesi nyilatkozatokban foglaltak ellenére - nem vizsgálta, ezáltal nem foglalt állást arról, hogy az I. rendű és a II. rendű felperes a közigazgatási eljárásban ügyféli jogállással bírt-e, és annak kapcsán fennáll-e olyan közvetlen jog vagy jogos érdek, amely folytán perindítási joggal rendelkezik. Az alperes határozata a felügyeleti ellenőrzés

kiterjesztésén túl a működési engedély visszavonásáról és a köznevelési intézmény törléséről rendelkező elsőfokú döntés helybenhagyására is kiterjed, ez utóbbi tekintetében a törlés 2019. július 1-jei hatályának megállapításával. A törvényességi ellenőrzés során hozott alperesi döntés ezáltal tágabb, mint a törvényességi ellenőrzés kiterjesztése, így a felperesek ügyféli jogállását az alperesi határozat II. részére is figyelemmel vizsgálni kellett volna.

[31] Az elsőfokú bíróság a jogvita tárgyát képező határozat II. részét érintően tényszerűen rögzítette, hogy az alperesi határozat fenntartónak az Kft.1-t tekintette, ezáltal az alperesi határozat II. része közvetlenül őt érinti. Ugyanakkor az intézményi státusz megváltoztatásának az alapítványi cél érvényesülésével való összefüggése hiányára vonatkozó kérdésben úgy tett megállapítást az elsőfokú bíróság, hogy mindössze arra volt tekintettel, hogy a fenntartói minőség megszüntetését maga az Alapítvány kérte, azon túlmenően nem mutatott rá a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletében felmerült jogkérdéssel való azonosságra vagy annak hiányára, ezáltal az abban foglaltaktól való eltérés lehetőségére. Ez a vizsgálat már csak azért sem volt mellőzhető, mert az alperes a közigazgatási határozat II. rendelkező részében - az abban foglaltak szerint - a törlésre vonatkozó rendelkezést a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletére alapította, emellett az I. rendű és a II. rendű felperesek az elsőfokú bíróság által a perindítási jogosultság vizsgálata érdekében kibocsátott hiánypótlási felhívásra adott nyilatkozataikban is hangsúlyozottan hivatkoztak a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletére, az álláspontjuk szerint abból levezethető közvetlen jogukra, jogos érdekükre, ezáltal a nézetük szerint fennálló perindítási jogukra. A felperesek a fellebbezésükben kellő alappal hivatkoztak a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletében foglaltakkal összefüggésben arra, hogy a jogkérdés azonosságát vagy eltérését, valamint a kúriai ítéletben foglaltaktól való eltérés tényét és indokát az elsőfokú végzés indokolásában be kellett volna mutatni, amelynek elmaradása egyúttal a perben tett nyilatkozataik mellőzését és az elsőfokú bíróság végzése indokolásának hiányosságát is eredményezte. A Kúria elfogadta tehát a felperesek azon érvelését, hogy a fellebbezésben e körben megjelölt eljárási jogszabálysértések az elsőfokú bíróság végzésének indokolása tekintetében fennállnak.

[32] A felperesek által a fellebbezésben, valamint az alperes által az észrevételben hivatkozott Kpkf.VI.39.335/2021/2. számú végzésben foglaltakra utalva a Kúria jelen tanácsa osztja a Kpkf.VI.39.335/2021/2. számú végzésben kifejtetteket, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az annak tárgyát, valamint a jelen eljárás tárgyát képező alperesi határozat tényállási elemeiben releváns eltérés áll fenn, mivel ez utóbbi nem kizárólag a törvényességi ellenőrzés alá vont jogalany személyét érinti, hanem a működési engedélyt és a köznevelési intézmény törlését is. A Kpkf.VI.39.335/2021/2. számú végzésben foglaltakkal egyezően a Kúria jelen eljáró tanácsa is rámutat arra, hogy a törvényességi ellenőrzés keretében a vizsgálat iránya kizárólag az, hogy a fenntartó a köznevelési intézményt az Alapító Okiratban és a működéshez szükséges engedélyben meghatározottak szerint működteti-e, azonban a működési engedély jogszerűsége már nem képezi a vizsgálat irányát. E vonatkozásban pedig köznevelési intézmény változás bejegyzése és működési engedély módosítása, az e tárgykörben született Kfv.IV.37.127/2018/19. számú felülvizsgálati eljárásban keletkezett kúriai ítélet eldöntött jogot és tény, ezáltal releváns előzményt képez. Ezen előzményi eljárás kapcsán a felperesek okkal hívták fel a kúriai ítélet [57], illetve [68]-[70] pontjait és arra is helytállóan mutattak rá, hogy a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett ítéletre hivatkoznak. A felhívott ítéletben a Kúria elvi élel mutatott rá arra, hogy bár az alapítónak és kuratórium tagnak az alapítvány működése vagy képviselte vonatkozásában közvetlen jogi érdekeltsége nem lehet, ettől azonban elválasztotta a tartós közérdekű cél meghatározásával

és vagyonrendelésével összefüggésben az Alapítvány szabályszerű működése iránti közvetlen érdekeltséget. Rámutatott, hogy az Alapítvány által fenntartott szakképző iskola intézményi státuszkérdéseinek esetleges megváltoztatása az alapítványi cél érvényesülésével összefüggésben ebbe a körbe tartozik, ezért, és csakis ezen az alapon a felperes(ek) perbeli legitimációját, keresetösségi jogát vitathatatlanak találta.

[33] Jelen fellebbezési eljárásban - hasonlóan a Kpkf.VI.39.335/2021/2. számú végzésben foglaltakhoz - rögzíthető, hogy a hivatkozott eljárások nem azonos jogi alapon [az Nkt. 21. § rendelkezései által meghatározottan kérelemre, illetve a törvényességi ellenőrzés az Nkt. 34. § (2) és (3) bekezdése alapján, hivatalból] folytak, ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül az az eltérés, hogy az Nkt. 34. § (2) és (3) bekezdése alapján, hivatalból folyt eljárásban hozott, a jelen per tárgyát képező határozatában döntése jogszabályi alapjaként az Nkt. 21. § (1) és (2) bekezdését is megjelölte az alperes. A hivatkozott eljárások teljes jogi azonossága tehát jelen esetben sem áll fenn, így a felperesek perindítási jogát, az alperes döntéséhez kapcsolódó joguk vagy jogos érdekük közvetlen érintettségét önállóan kellett vizsgálni. Ennek során azonban az alperesi határozat II. részében és a felperesek hiánypótlási felhívásra benyújtott nyilatkozataikban foglaltakra figyelemmel a Kfv.IV.37.127/2018/19. számú kúriai ítélet elvi tételére is tekintettel kellett lenni, és arról a határozat indokolásában számot adni.

[34] Miként azt a felek által hivatkozott, Kpkf.VI.39.335/2021/2. számú végzésben a Kúria már kifejtette, a Kp. 17. § a) pontja a jog vagy jogos érdek közvetlen érintettségén alapuló perindítási jogosultságot szabályozza és a szubjektív jogvédelem alapjaként jeleníti meg a jog vagy jogos érdek közvetlen sérelmét. A Kp. 17. § a) pontja a perindításra jogosultak körét az rPp.-től eltérően már elválasztotta az ügyféli minőségtől, ennek kapcsán az Ákr. 10. § (1) bekezdésében szabályozott ún. általános ügyfélfogalomtól, továbbá az Ákr. 10. § (2) bekezdése szerinti, az adott felhatalmazás alapján meghatározott ügyfajtákban megállapított, az ún. ex lege ügyfélkörtől is, a perindítási jogot a jogaikban vagy jogos érdekeikben a közigazgatási tevékenységgel közvetlenül érintettek köréhez kapcsolta, amely az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében deklarált jogorvoslathoz való jog követelményéhez illeszkedik. A Kp. 17. § a) pontja az érintettség adott fokának, azaz a közvetlen érintettségnek a fennállását követeli meg a perindítási joghoz, amelynek az adott közigazgatási tevékenységgel összefüggésben kell fennállnia. E közvetlen érintettség fennállását az I. rendű és II. rendű felperesek hiánypótlási felhívásra benyújtott nyilatkozataiban kifejtett érvek mentén az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, továbbá arra sem adott választ, hogy a felperesek által a keresetlevelükben és későbbi nyilatkozatukban is hivatkozott, az ügyféli jogállásra alapított perindítási jogosultság miért nem áll fenn. Ez szintén azt támasztja alá, hogy a felperesek a fellebbezésükben megalapozottan hivatkoztak nyilatkozataik mellőzésére és az elsőfokú végzés indokolásának hiányos voltára.

[35] Az védiratban foglaltak figyelembevételére irányuló alperesi kérelemmel kapcsolatban a Kúria rámutat arra, hogy a védiratban előadottak vizsgálatát elsőként az elsőfokú bíróságnak kell elvégezni, annak fellebbezési eljárásban való vizsgálata elvonná az elsőfokú határozat ellen biztosított perorvoslati jogot.

[36] A Kúria rámutat arra is, hogy az azonnali jogvédelem iránti kérelemről csak abban az esetben hozható döntés, ha a bíróság a keresetlevelet érdemben vizsgálni tudja, mert fennáll a jog, jogos érdek sérelme [Kp. 50. § (1) bekezdése], továbbá a Kp. 51. § (8) bekezdés második mondatában foglalt rendelkezésből fakadóan a határidőben előterjesztett keresetlevél

visszautasítása esetén kerül sor az azonnali jogvédelem iránti kérelem elbírálására. Jelen esetben sem a Kp. 17. § a) pontja szerinti jog, jogos érdek hiánya vagy fennállása, sem a keresetlevelek határidőben való benyújtása nem tisztázott. E hatályon kívül helyező végzés folytán a Kp. 48. §-a szerinti visszautasítási okok fennállását vagy azok hiányát az elsőfokú bíróság vizsgálja, ennek során a keresetlevelekben előterjesztett azonnali jogvédelem iránti kérelmeket is elbírálja, amennyiben a perindítási jog fennáll és a keresetleveleket a felperesek határidőben nyújtották be.

[37] A fentiekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 110. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárásban a felperesek keresetlevelét a Kp. 48. § (1) bekezdésében foglalt visszautasítási okok alapján ismét meg kell vizsgálni, a perindítási jogosultság körében a felperesek írásbeli nyilatkozatban kifejtett érveire - így az ügyféli jogállásra és a Kúria Kfv.IV.37.127/2018/19. számú ítéletében rögzítettekre - is figyelemmel, ugyanis a nyilatkozattételi jog biztosítása és az indokolási kötelezettség teljesítése akkor valósul meg, ha a felek nyilatkozatát az elsőfokú bíróság a határozat meghozatala során értékeli és arról határozatában számot ad. Amennyiben az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jut, hogy a felperesek perindítási jogosultsága fennáll, úgy az alperes által hivatkozott további visszautasítási okokat is vizsgálni kell, a keresetlevél visszautasítási okának fennállása hiányában pedig mindenekelőtt a keresetlenség jog kérdésében kell állást foglalni.

Záró rész

[38] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[39] A fellebbezési eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[40] A felek a fellebbezési eljárásban másodfokú perköltségeiket felszámították, amelynek összegét a Kúria a felszámított összeggel egyezően állapította meg, annak viseléséről - a Kp. 110. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján - az új határozatot hozó bíróság dönt.

[41] A végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdése, a végzés elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. június 9.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke,

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. előadó bíró,
bíró

dr. Szomszéd Éva s.k.

A kiadmány hitelél:

tisztviselő